

# Spis treści

|                                                                                                                          |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Od autorów .....</b>                                                                                                  | <b>13</b>  |
| <b>1. Wprowadzenie. System finansowy we współczesnej gospodarce rynkowej</b>                                             |            |
| <i>(Zbigniew Polański).....</i>                                                                                          | <i>17</i>  |
| 1.1. System finansowy a system ekonomiczny i system społeczny .....                                                      | 17         |
| 1.2. Funkcje systemu finansowego.....                                                                                    | 19         |
| 1.3. Struktura systemu finansowego .....                                                                                 | 22         |
| 1.3.1. Rynkowy system finansowy .....                                                                                    | 22         |
| 1.3.2. Publiczny system finansowy .....                                                                                  | 44         |
| 1.3.3. System finansowy: spojrzenie ogólne .....                                                                         | 57         |
| 1.4. Pieniądz .....                                                                                                      | 58         |
| 1.4.1. Istota i cechy współczesnego pieniądza .....                                                                      | 58         |
| 1.4.2. Bank centralny jako instytucja publiczna .....                                                                    | 61         |
| 1.5. System finansowy jako środowisko funkcjonowania podmiotów sfery realnej .....                                       | 63         |
| Literatura.....                                                                                                          | 65         |
| <b>Część pierwsza. Rynkowy system finansowy</b>                                                                          |            |
| <b>2. System bankowy (Bogusław Pietrzak).....</b>                                                                        | <b>69</b>  |
| 2.1. Istota systemu bankowego w gospodarce rynkowej .....                                                                | 69         |
| 2.1.1. Struktura i czynności systemu bankowego .....                                                                     | 69         |
| 2.1.2. Kreowanie pieniądza przez system bankowy .....                                                                    | 75         |
| 2.1.3. Zarządzanie aktywami i pasywami banku komercyjnego - optymalizacja wyniku finansowego i minimalizacja ryzyka..... | 79         |
| 2.1.4. Bank centralny w gospodarce rynkowej.....                                                                         | 85         |
| 2.2. System bankowy w Polsce .....                                                                                       | 90         |
| 2.2.1. Podstawowe kierunki ewolucji.....                                                                                 | 90         |
| 2.2.2. Stan polskiego systemu bankowego .....                                                                            | 93         |
| 2.2.3. Perspektywy rozwoju .....                                                                                         | 108        |
| Literatura.....                                                                                                          | 113        |
| <b>Aneks. Kreowanie pieniądza w ujęciu „mnożnikowym” (Zbigniew Polański) .....</b>                                       | <b>116</b> |
| Literatura.....                                                                                                          | 122        |
| <b>3. Polityka pieniężna (Zbigniew Polański) .....</b>                                                                   | <b>123</b> |
| 3.1. Bank centralny i polityka pieniężna .....                                                                           | 123        |
| 3.1.1. Specyfika banku centralnego.....                                                                                  | 123        |

|                                                                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.1.2. Cele i strategie polityki pieniężnej.....                                                            | 124        |
| 3.1.3. Instrumenty polityki pieniężnej.....                                                                 | 128        |
| 3.1.4. Mechanizm transmisji impulsów monetarnych.....                                                       | 135        |
| 3.2. Polityka pieniężna w Polsce.....                                                                       | 139        |
| 3.2.1. Przemiany uwarunkowań prawno-instytucjonalnych.....                                                  | 139        |
| 3.2.2. Polska jako „otwarta gospodarka”: rozwój systemu kursu walutowego .....                              | 142        |
| 3.2.3. Ewolucja polityki NBP .....                                                                          | 149        |
| 3.2.4. Dylematy polityki pieniężnej w Polsce .....                                                          | 161        |
| Literatura .....                                                                                            | 162        |
| <b>Aneks. Kreowanie pieniądza w ujęciu skonsolidowanego bilansu systemu bankowego</b>                       |            |
| (Zbigniew Polański).....                                                                                    | 164        |
| Literatura .....                                                                                            | 167        |
| <b>4. Internacjonalizacja systemu finansowego (Edmund Pietrzak) .....</b>                                   | <b>168</b> |
| 4.1. Liberalizacja dewizowa jako główny mechanizm umiędzynarodowienia systemu finansowego .....             | 168        |
| 4.2. Liberalizacja dewizowa a wymienialność walut. Standardy wymienialności .....                           | 169        |
| 4.3. Warunki i koncepcje wymienialności walut w praktyce międzynarodowej.....                               | 175        |
| 4.4. Wewnętrzna wymienialność złotego (styczeń 1990 r.-czerwiec 1995 r.) .....                              | 182        |
| 4.5. Złoty jako waluta wymienialna według standardu MFW (czerwiec 1995 r. - grudzień 1998 r.) .....         | 185        |
| 4.6. Złoty jako waluta wymienialna według wymagań OECD (styczeń 1999 r. - wrzesień 2002 r.).....            | 189        |
| 4.7. Złoty jako waluta wymienialna według wymagań Unii Europejskiej (od października 2002 r.) .....         | 193        |
| Literatura .....                                                                                            | 196        |
| <b>5. Międzybankowy rynek pieniężny (Piotr Szpunar) .....</b>                                               | <b>197</b> |
| 5.1. Rynek lokat międzybankowych.....                                                                       | 198        |
| 5.2. Organizacja rynku lokat międzybankowych.....                                                           | 202        |
| 5.3. Rozwój i aktywność rynku lokat międzybankowych.....                                                    | 207        |
| 5.4. Bank centralny na rynku pieniężnym .....                                                               | 211        |
| 5.5. Płynność sektora bankowego a instrumenty polityki pieniężnej.....                                      | 218        |
| 5.6. Rynek bonów pieniężnych NBP .....                                                                      | 224        |
| 5.7. Rynek bonów skarbowych.....                                                                            | 226        |
| 5.8. Perspektywy rozwoju międzybankowego rynku pieniężnego w Polsce.....                                    | 230        |
| Literatura .....                                                                                            | 234        |
| <b>6. Pozostałe segmenty rynku pieniężnego (Marek Nowak) .....</b>                                          | <b>235</b> |
| 6.1. Pojęcie i ogólna charakterystyka pozabankowego rynku pieniężnego.....                                  | 235        |
| 6.2. Rynek papierów komercyjnych .....                                                                      | 236        |
| 6.2.1. Funkcjonowanie papierów komercyjnych w krajach rozwiniętych na przykładzie rynku amerykańskiego..... | 239        |
| 6.2.2. Obliczanie dyskonta, stopy dyskonta i stopy rentowności papierów komercyjnych .....                  | 240        |
| 6.2.3. Procedura emisji papierów komercyjnych.....                                                          | 243        |
| 6.2.4. Rynek pierwotny i rynek wtórny papierów komercyjnych .....                                           | 244        |
| 6.2.5. Rating papierów komercyjnych.....                                                                    | 246        |
| 6.2.6. Znaczenie rynku papierów komercyjnych dla sektora przedsiębiorstw i sektora bankowego.....           | 248        |
| 6.2.7. Rozwój rynku papierów komercyjnych w ostatnich latach i jego perspektywy. . .                        | 250        |
| 6.3. Rynek certyfikatów depozytowych.....                                                                   | 253        |
| 6.3.1. Dwa segmenty rynku certyfikatów depozytowych .....                                                   | 254        |
| 6.3.2. Perspektywy rozwoju rynku certyfikatów depozytowych .....                                            | 255        |
| 6.4. Rynek wierzytelności przedsiębiorstw .....                                                             | 255        |
| 6.4.1. Rozwój rynku wierzytelności przedsiębiorstw w latach dziewięćdziesiątych. . .                        | 256        |

|                                                                                       |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 6.4.2. Obecny stan rynku wierzitelności przedsiębiorstw .....                         | 257        |
| 6.4.3. Perspektywy rozwoju rynku wierzitelności przedsiębiorstw .....                 | 259        |
| Literatura .....                                                                      | 260        |
| <b>7. Rynek kapitałowy (Mirosław Dusza) .....</b>                                     | <b>261</b> |
| 7.1. Segment kapitałowy w gospodarce rynkowej .....                                   | 261        |
| 7.1.1. Definicja i funkcje rynku kapitałowego .....                                   | 261        |
| 7.1.2. Podstawowe instrumenty rynku kapitałowego .....                                | 263        |
| 7.1.3. Przyczyny kryzysów giełdowych .....                                            | 269        |
| 7.1.4. Struktura współczesnego rynku kapitałowego .....                               |            |
| 7.1.5. Przestępstwa. Specyficzny język rynku kapitałowego .....                       | 275        |
| 7.2. Rynek kapitałowy w Polsce .....                                                  | 277        |
| 7.2.1. Podstawy prawne .....                                                          | 278        |
| 7.2.2. Struktura instytucjonalna rynku .....                                          | 279        |
| 7.2.3. Podstawowe instrumenty finansowe .....                                         | 283        |
| 7.2.4. Historia najnowsza polskiego rynku akcji .....                                 | 287        |
| 7.2.5. Uwarunkowania rozwoju rynku kapitałowego w Polsce .....                        | 291        |
| Literatura .....                                                                      | 294        |
| <b>8. Rynek walutowy (Edmund Pietrzak, Paweł Kowalewski) .....</b>                    | <b>295</b> |
| 8.1. Funkcje rynku walutowego .....                                                   | 295        |
| 8.2. Rynek walutowy na świecie .....                                                  | 296        |
| 8.3. Transakcje na rynku walutowym w Polsce .....                                     | 297        |
| 8.3.1. Transakcje natychmiastowe .....                                                | 297        |
| 8.3.2. Transakcje terminowe .....                                                     | 298        |
| 8.3.3. Transakcje zamienne (swap) .....                                               | 299        |
| 8.3.4. Walutowe transakcje przyszłościowe ( <i>currency futures</i> ) .....           | 300        |
| 8.3.5. Opcje walutowe .....                                                           | 301        |
| 8.4. Rozwój rynku walutowego w Polsce .....                                           | 302        |
| 8.4.1. Pierwszy etap: początki rynku walutowego — lata 1990-1991 .....                | 302        |
| 8.4.2. Drugi etap: grudzień 1991 r. — maj 1995 r. ....                                | 305        |
| 8.4.3. Trzeci etap: maj 1995 r. — kwiecień 2000 r. ....                               | 308        |
| 8.4.4. Czwarty etap: rynek walutowy po upływnieniu kursu złotego w kwietniu 2000 r. . | 314        |
| 8.4.5. Specyfika oraz uczestnicy polskiego rynku walutowego .....                     | 320        |
| 8.5. Regulacje prawne rynku walutowego .....                                          | 322        |
| 8.6. Euro a funkcjonowanie rynku walutowego w Polsce .....                            | 323        |
| 8.7. Perspektywy rozwoju rynku walutowego w Polsce .....                              | 324        |
| Literatura .....                                                                      | 325        |
| <b>9. Rynek instrumentów pochodnych (Edmund Pietrzak) .....</b>                       | <b>326</b> |
| 9.1. Rozwój handlu instrumentami pochodnymi w skali świata .....                      | 327        |
| 9.2. Definicja, rodzaje i zastosowanie instrumentów pochodnych .....                  | 331        |
| 9.3. Najważniejsze rynki instrumentów pochodnych na świecie .....                     | 336        |
| 9.4. Rozwój rynku instrumentów pochodnych w Polsce .....                              | 345        |
| 9.5. Regulacje prawne handlu instrumentami pochodnymi w Polsce .....                  | 351        |
| 9.6. Perspektywy rozwoju rynku instrumentów pochodnych w Polsce .....                 | 355        |
| Literatura .....                                                                      | 356        |
| <b>10. Rynek ubezpieczeniowy (Ewa Wierzbicka) .....</b>                               | <b>357</b> |
| 10.1. Klasyfikacja ubezpieczeń .....                                                  | 357        |
| 10.2. Ryzyko w ubezpieczeniach .....                                                  | 360        |
| 10.3. Funkcje i rodzaje ubezpieczeń .....                                             | 362        |
| 10.4. Powstanie rynku ubezpieczeń w Polsce .....                                      | 366        |
| 10.5. Aspekty ilościowe wzrostu rynku ubezpieczeń .....                               | 368        |
| 10.6. Ukształtowanie struktury instytucjonalnej rynku .....                           | 371        |
| 10.7. Zmiany struktury portfela .....                                                 | 376        |

|                                                                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 10.8. Gospodarka finansowa firm ubezpieczeniowych i fundusze ubezpieczeniowe .....                          | 381        |
| 10.9. Działalność lokacyjna zakładów ubezpieczeń .....                                                      | 387        |
| 10.10. Kapitał zagraniczny w sektorze ubezpieczeń w Polsce .....                                            | 391        |
| 10.11. Sojusze bankowo-ubezpieczeniowe.....                                                                 | 392        |
| 10.12. Polscy ubezpieczyciele wobec wspólnego rynku ubezpieczeniowego .....                                 | 394        |
| 10.13. Podsumowanie .....                                                                                   | 395        |
| Literatura .....                                                                                            | 396        |
| <b>11. System płatniczy (Krzysztof Senderowicz).....</b>                                                    | <b>397</b> |
| 11.1. Podstawowe pojęcia .....                                                                              | 397        |
| 11.2. Znaczenie systemu płatniczego.....                                                                    | 400        |
| 11.2.1. Rola systemu płatniczego w gospodarce narodowej .....                                               | 400        |
| 11.2.2. Zagrożenia związane z zakłóceniami w funkcjonowaniu systemu płatniczego.....                        | 403        |
| 11.3. Ewolucja systemu płatniczego w Polsce.....                                                            | 406        |
| 11.3.1. System płatniczy w dobie powstawania rynkowego systemu finansowego ..                               | 406        |
| 11.3.2. Współczesny system płatniczy .....                                                                  | 409        |
| 11.4. Funkcjonowanie polskiego systemu RTGS (system SORBNET) .....                                          | 410        |
| 11.5. Systemy Krajowej Izby Rozliczeniowej SA .....                                                         | 413        |
| 11.5.1. System SYBIR .....                                                                                  | 413        |
| 11.5.2. System ELDOR.....                                                                                   | 415        |
| 11.6. Dostosowywanie polskiego systemu płatniczego do wymogów Unii Europejskiej ...                         | 416        |
| Literatura .....                                                                                            | 422        |
| <b>Część druga. Publiczny system finansowy</b>                                                              |            |
| <b>12. Zasady funkcjonowania i zakres publicznego systemu finansowego (Barbara Woźniak)</b>                 | <b>425</b> |
| 12.1. Zadania publiczne i środki ich realizacji .....                                                       | 426        |
| 12.1.1. Zadania państwa .....                                                                               | 426        |
| 12.1.2. Zadania samorządu terytorialnego .....                                                              | 437        |
| 12.2. Specyfika publicznego systemu finansowego .....                                                       | 445        |
| 12.2.1. Dobra publiczne.....                                                                                | 445        |
| 12.2.2. Środki publiczne .....                                                                              | 451        |
| 12.3. Sektor finansów publicznych .....                                                                     | 467        |
| 12.3.1. Podmioty i instytucje sektora finansów publicznych.....                                             | 467        |
| 12.3.2. Instytucje poboru dochodów publicznych i aparat kontroli publicznej gospodar<br>ki finansowej ..... | 474        |
| 12.4. Dochody i wydatki sektora finansów publicznych .....                                                  | 479        |
| 12.5. Podsumowanie .....                                                                                    | 490        |
| Literatura .....                                                                                            | 492        |
| <b>13. System budżetowy państwa (Joanna Marczakowska-Proczka) .....</b>                                     | <b>495</b> |
| 13.1. Budżet państwa .....                                                                                  | 495        |
| 13.1.1. Pojęcie i istota budżetu państwa.....                                                               | 495        |
| 13.1.2. Podstawy prawne gospodarki budżetowej.....                                                          | 497        |
| 13.1.3. Funkcje budżetu.....                                                                                | 499        |
| 13.1.4. Zasady budżetowe.....                                                                               | 500        |
| 13.2. Klasyfikacja budżetowa .....                                                                          | 505        |
| 13.3. Planowanie budżetowe .....                                                                            | 506        |
| 13.3.1. Etapy tworzenia budżetu.....                                                                        | 507        |
| 13.3.2. Rodzaje dochodów i wydatków budżetowych.....                                                        | 512        |
| 13.3.3. Metody planowania budżetowego .....                                                                 | 521        |
| 13.4. Realizacja budżetu państwa .....                                                                      | 523        |
| 13.4.1. Przepływy środków pieniężnych .....                                                                 | 524        |
| 13.4.2. Obsługa rachunków budżetu państwa.....                                                              | 526        |
| 13.4.3. Dyscyplina budżetowa.....                                                                           | 528        |

|                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 13.4.4. Plan budżetu a jego wykonanie.....                                                       | 529 |
| 13.5. Budżet a skarb państwa .....                                                               | 532 |
| 13.5.1. Miejsce i funkcje skarbu państwa w gospodarce rynkowej.....                              | 532 |
| 13.5.2. Skarb państwa w sektorze finansów publicznych.....                                       | 534 |
| 13.6. Funkcje budżetu państwa w świetle członkostwa Polski w Unii Europejskiej .....             | 536 |
| Literatura .....                                                                                 | 539 |
| <b>14. System finansowy jednostek samorządu terytorialnego (Czesława Rudzka-Lorentz). . •</b>    | 541 |
| 14.1. Podstawy gospodarki finansowej samorządu terytorialnego.....                               | 542 |
| 14.2. Udział samorządu terytorialnego w dochodach i wydatkach sektora finansów publicznych ..... | 544 |
| 14.3. Podział zadań i kompetencji między administrację rządową i samorząd terytorialny .         | 545 |
| 14.4. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego .....                                  | 549 |
| 14.5. Dochody jednostek samorządu terytorialnego.....                                            | 553 |
| 14.5.1. Źródła dochodów .....                                                                    | 553 |
| 14.5.2. Powiązania budżetu państwa z budżetami jednostek samorządu terytorialnego                | 560 |
| 14.6. Przychody i rozchody budżetów jednostek samorządu terytorialnego .....                     | 568 |
| 14.7. Budżet jednostek samorządu terytorialnego.....                                             | 571 |
| 14.8. Kontrola gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego i nadzór nad nią         | 573 |
| 14.9. Przewidywane zmiany w systemie finansowym samorządu terytorialnego .....                   | 576 |
| Literatura .....                                                                                 | 578 |
| <b>15. Fundusze celowe (Barbara Woźniak).....</b>                                                | 580 |
| 15.1. Miejsce i rola funduszy celowych w publicznym systemie finansowym .....                    | 580 |
| 15.2. Dotacje budżetowe dla funduszy celowych.....                                               | 590 |
| 15.3. Zadania funduszy celowych i źródła ich finansowania .....                                  | 595 |
| 15.3.1. Fundusze ubezpieczenia społecznego .....                                                 | 595 |
| 15.3.2. Pozostałe fundusze celowe.....                                                           | 603 |
| 15.4. Kierunki zmian funkcjonowania funduszy celowych.....                                       | 614 |
| Literatura .....                                                                                 | 617 |
| <b>16. Pomoc publiczna (Barbara Woźniak) .....</b>                                               | 618 |
| 16.1. Istota i zasady działania pomocy publicznej .....                                          | 618 |
| 16.2. Notyfikacja i autoryzacja pomocy publicznej w Unii Europejskiej .....                      | 622 |
| 16.3. Podstawy prawne udzielania pomocy publicznej w Polsce.....                                 | 625 |
| 16.4. Rodzaje pomocy publicznej .....                                                            | 630 |
| 16.5. Formy pomocy publicznej .....                                                              | 636 |
| 16.6. Struktura pomocy publicznej w Polsce i w Unii Europejskiej .....                           | 638 |
| 16.7. Zmiany systemu udzielania pomocy publicznej w Polsce.....                                  | 648 |
| Literatura .....                                                                                 | 651 |
| <b>17. Polityka fiskalna (Barbara Kolanowska-Kowalska) .....</b>                                 | 652 |
| 17.1. Istota, zakres i funkcje polityki fiskalnej .....                                          | 652 |
| 17.2. Stabilizacyjne działanie polityki fiskalnej .....                                          | 656 |
| 17.3. Środki realizacji polityki fiskalnej.....                                                  | 660 |
| 17.3.1. Polityka podatkowa .....                                                                 | 660 |
| 17.3.2. Polityka celna .....                                                                     | 676 |
| 17.3.3. Pozostałe daniny publiczne.....                                                          | 680 |
| 17.3.4. Dylematy rozdysponowywania środków publicznych .....                                     | 685 |
| 17.3.5. Deficyt budżetowy.....                                                                   | 691 |
| 17.4. Zakończenie.....                                                                           | 702 |
| Literatura .....                                                                                 | 704 |
| <b>18. Dług publiczny (Grzegorz Gołębiowski) .....</b>                                           | 707 |
| 18.1. Dług publiczny i jego rodzaje .....                                                        | 707 |
| 18.1.1. Pojęcie długu publicznego .....                                                          | 707 |

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 18.1.2. Systematyka długu publicznego .....                                  | 708 |
| 18.1.3. Przyczyny powstawania i istota długu publicznego .....               | 710 |
| 18.1.4. Alternatywne metody finansowania zadań publicznych .....             | 712 |
| 18.2. Ciężar długu w kontekście dopuszczalnych granic zadłużenia .....       | 714 |
| 18.2.1. Aspekty teoretyczne .....                                            | 714 |
| 18.2.2. Dług publiczny i granice zadłużenia w wybranych krajach .....        | 716 |
| 18.2.3. Ustawowe granice zadłużenia .....                                    | 717 |
| 18.3. Ewolucja zadłużenia publicznego w Polsce w okresie transformacji ..... | 717 |
| 18.3.1. Wejście państwa na krajowy i międzynarodowy rynek finansowy .....    | 717 |
| 18.3.2. Instrumenty zaciągania długu .....                                   | 720 |
| 18.3.3. Poziomi struktura zadłużenia skarbu państwa .....                    | 721 |
| 18.3.4. Dług lokalny .....                                                   | 725 |
| 18.4. Strategie zarządzania długiem publicznym .....                         | 726 |
| 18.4.1. Restrukturyzacja długu publicznego .....                             | 727 |
| 18.4.2. Rządowe strategie zarządzania długiem publicznym w Polsce .....      | 731 |
| 18.4.3. Kierunki zarządzania długiem publicznym w XXI w. ....                | 734 |
| Literatura .....                                                             | 736 |

### Część trzecia. Finanse podmiotów sfery realnej

|                                                                                                |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>19. Gospodarstwa domowe (Grażyna Rytelewska) .....</b>                                      | <b>739</b> |
| 19.1. Ograniczenie budżetowe konsumpcji w gospodarce rynkowej .....                            | 739        |
| 19.2. Źródła finansowania konsumpcji gospodarstw domowych .....                                | 742        |
| 19.2.1. Tworzenie i rozdysponowywanie strumienia dochodów sektora gospodarstw domowych .....   | 743        |
| 19.2.2. Podatki od osób fizycznych a zmiany w strukturze finansowania konsumpcji. ....         | 746        |
| 19.2.3. Kredyt konsumpcyjny .....                                                              | 749        |
| 19.2.4. Spożycie ogółem gospodarstw domowych .....                                             | 752        |
| 19.2.5. Oszczędności jako źródło finansowania odłożonej konsumpcji .....                       | 754        |
| 19.3. Zarządzanie majątkiem gospodarstw domowych .....                                         | 758        |
| 19.3.1. Majątek rzeczowy .....                                                                 | 759        |
| 19.3.2. Aktywa finansowe .....                                                                 | 760        |
| 19.4. Kierunki zmian w powiązaniach między gospodarstwami domowymi a systemem finansowym ..... | 769        |
| Literatura .....                                                                               | 771        |
| <b>20. Przedsiębiorstwa (Agnieszka Cenker, Paweł Felis, Grzegorz Golebiowski) .....</b>        | <b>773</b> |
| 20.1. Finanse przedsiębiorstwa .....                                                           | 773        |
| 20.1.1. Charakterystyka ogólna .....                                                           | 774        |
| 20.1.2. Cele finansów przedsiębiorstwa .....                                                   | 774        |
| 20.1.3. Ruch okrężny kapitału i wartości rzeczowych .....                                      | 775        |
| 20.2. Źródła finansowania działalności przedsiębiorstwa .....                                  | 776        |
| 20.2.1. Kapitał własny .....                                                                   | 776        |
| 20.2.2. Kapitał obcy .....                                                                     | 779        |
| 20.3. Strategia podatkowa przedsiębiorstwa .....                                               | 785        |
| 20.3.1. Reakcje podatników na obciążenia podatkowe .....                                       | 786        |
| 20.3.2. Wpływ podatków na działalność przedsiębiorstwa .....                                   | 788        |
| 20.4. Związki finansów przedsiębiorstw z pozostałymi elementami systemu finansowego ..         | 795        |
| 20.5. Wybrane zagadnienia zarządzania finansami przedsiębiorstwa .....                         | 796        |
| 20.5.1. Decyzje inwestycyjne i finansowe .....                                                 | 796        |
| 20.5.2. Elementy analizy wskaźnikowej .....                                                    | 800        |
| 20.5.3. Zarządzanie kapitałem obrotowym .....                                                  | 802        |
| Literatura .....                                                                               | 806        |

|                                                                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>21. Zakończenie. Krajowy system finansowy wobec globalizacji i integracji z Unią Europejską (Jan Krzysztof Solarz).....</b> | <b>808</b> |
| 21.1. Przejawy globalizacji i próby wyjaśnienia niektórych jej aspektów.....                                                   | 808        |
| 21.1.1. Pojęcie i przejawy globalizacji .....                                                                                  | 808        |
| 21.1.2. Próby teoretycznego wyjaśnienia niektórych aspektów globalizacji.....                                                  | 814        |
| 21.2. Międzynarodowy system finansowy .....                                                                                    | 819        |
| 21.2.1. Pojęcie międzynarodowego systemu finansowego .....                                                                     | 819        |
| 21.2.2. Elementy i więzi międzynarodowego systemu finansowego.....                                                             | 820        |
| 21.2.3. Transgraniczna konkurencja w międzynarodowym systemie finansowym. . .                                                  | 822        |
| 21.2.4. Międzynarodowe standardy finansowe.....                                                                                | 823        |
| 21.2.5. Perspektywy rozwoju międzynarodowego systemu finansowego .....                                                         | 826        |
| 21.3. Przesłanki wyjaśniające pogłębianie i rozszerzanie integracji europejskiej .....                                         | 826        |
| 21.3.1. Raport P. Cecchiniego.....                                                                                             | 827        |
| 21.3.2. Koncepcje wyjaśniające rozszerzanie i pogłębianie integracji europejskiej . .                                          | 827        |
| 21.3.3. Harmonizacja prawa krajowego z prawem Unii Europejskiej.....                                                           | 829        |
| 21.4. Wpływ globalizacji i integracji europejskiej na polski system finansowy .....                                            | 831        |
| 21.4.1. Wpływ na rynkowy system finansowy.....                                                                                 | 831        |
| 21.4.2. Wpływ na publiczny system finansowy .....                                                                              | 834        |
| Literatura .....                                                                                                               | 837        |